

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA.

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat. Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

ELLENZÉK.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETESI DÍJAK:

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilttéri cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Semmittevés.

Budapest, április 7.

Vannak még optimisták, kik a parlament negyedik ülészakát nagyszabású munkaprogrammal kívánják eljáratni. Az ilyen kevés gondatlanságon persze csak mosolyogni lehet. Az okosak és tapasztaltak azok, kik a helyzet tényezőit alaposan ismerik és a kik egyes feltűnedező jelekből az eseményeket alkotó törvényekre is következtetni tudnak, úgy mondják, megegyeznek abban a véleményben, hogy a jelenlegi parlament igazi törvényhozó munkát végezni, programszerű feladatokat megoldani többé képes nem leszen. Ha általában valami előérzetről és a jövőre való készülődésről szó lehet, ez minden földi pálya bizonyos végére vonatkozik. A parlamenti pártoknak van okuk rá, hogy istenes gondolatokkal foglalkozzanak, mert a fölőslátás rémületét közeleget. A kormány maga ugyan folytonos életveszedelemben forog, és percéről-percéről attól kell rettegnie, hogy elveszti parlamenti létének alapját, de viszont ő is kezében tartja a parlament életfonalát.

A nagyhatalmu magyar parlament ne törjön hát semmire a Bánffy-kormány élete ellen, különben rögtön utoléri a felosztás végzet. A parlament pedig nagy halálfelemében nyögve megadja magát és ha szörnyen káromkodik is mellette, elfogadja az orvosi rendelést, hogy a lehető legrövidebb időtávval éljen és minden tevékenységtől feltétlenül tartózkodjék.

Ha a szállingó híreknek hinni lehet, valóban az orvosi bölcsesség ilyen mintájának felel meg a Bánffy-kormány munkaprogramja. Hogy az ilyen „munkaprogram”-ban mi lesz a munka? Főlegesen kérdezzük, hiszen tudjuk, a kormánynak néha a legraffináltabb találékonyságra és a legéberebb vigyázatra van szüksége, hogy a parlamentet komoly munkához ne juttassa.

Régi igazság ugyan, parlamentekre nézve még legigazabb, hogy a renyhe téltenség szüli a gonosz hajlamokat és féltékeny kedvteléseket. De a Bánffy-kormánynak nagy oka van rá, hogy még mindig kevésbé veszedelmesebbnek tartsa a pártzenvedélyek heves kitérőit és a turbulens parlamenti jeleneteket, mint a komoly törvényhozási feladatokat. Csak nagy reformkérdésekről ne legyen többé szó, se egyházpolitikában, se közigazgatásban, se közgazdaságban, akkor a parlament néha egy-egy parázs esetepatában ki is mulathatja magát, mégis boldog semmittevésben és szenvedélyeinek lassu elgőzölgésében elérheti évfolyamának természetes határát.

Csak semmi türelmetlenség, csak rendíthetetlen hidegvér! — Így definiálta a minap egy illetékes offocziózus kijelentés a Bánffy-kormánynak és a parlamenti többségnek legfőbb kötelességét.

Huhj a Wekerle-kormány az ő lázas munkásságában puszta el, nagy feladatokat oldott meg, de ki is merítette bennök erejét. Hát a Bánffy-kormány az előbbi kormánynak minden elvét és minden célját, amennyiben még törvényhozási elintézkést nem nyertek, ünnepélyesen örökségébe vette át. Ezt úgy kell érteni, hogy a Bánffy-miniszterium minden elvét tiszta elvnek akar megfogadni és gondoskodni kíván, hogy a megoldatlan feladatok továbbra is a jelenlegi stádinmban valóságos feladatokat maradjanak meg. Munka után jól esik a pihenés, de a legkipróbáltabb szabad- elv bölcsesség meg az, hogy végtelen pihenéssel kell a munkára előkészülni.

Az új parlamenti ülészakának gazdag munkarendjéről áhírándokat szólni nem lehet. A kiváncsiság legfőljebb oda terjedne, mi történhetik most azokkal az egyházpolitikai javaslatokkal, melyeket a főrendiház immár másod-

szor visszavetett. E javaslatokhoz van most első sorban magának a képviselőháznak erkölcsi tekintélye kötve, mert éppen ezeket a javaslatokat a képviselőház pártkülönbség és majdnem egyhangulag fogadta el. De ezekhez a javaslatokhoz van különösen a Bánffy-kormány politikai becsülete és egész parlamenti jogosultsága is kapcsolva, mert a kormányzatot egyenesen azzal az ünnepélyes kötelezettséggel vállalta el, hogy a függőben levő javaslatokat alapelveik teljes érintetlenségével fogja törvényhozási megoldás és királyi szentesítés révénébe juttatni. Nincs ember, kik ezekre a javaslatokra nézve most mást tudna ajánlani, mint hogy a képviselőház változtatlan akaratának újabb kijelentésével harmadszor is a főrendiházhoz kell visszakerülni. Akármilyen biztos életmentő program volna is, az édes semmittevés, ezt a kötelezettséget a Bánffy-kormány sem el nem háríthatja, sem el nem odázhatja.

A főrendiház üzenetének tárgyalását az előbbi ülészakáról már áttették a jelen ülészakára. Azután is úgy volt, hogy az új ülészakában még a husvét szünet előtt veszik tárgyalás alá, most azonban már ki van mondva, hogy csak a szünet után kerülhet reá a sor és a körülményekből folyó valószínűség a mellett szól, hogy a nagy nyári szünet előtt sem látja meg a tisztelt ház asztalát. Pedig semmi bizonyosabb annál, hogy a javaslatoknak eddigi balsorsát is csak az a silány taktika okozta, mely a halogatásban kereste az üdvösség útját. Most ez a kérdés mindjárt útjának kezdetén mint élet és halál kérdése mered a kormánynak.

Nem lehet itt arról szó, hogy kormány a kérdés lassu elaltatásával és lélekzetvételre való hosszú pauzák- kal térjen ki a komoly küzdelem elől.

Politikai hir.

Az egyházpolitikai akció. Miután különösen a zsidó vallásról szóló törvény sorsa iránt bizonyos körökben lázas az érdeklődés, a Bánffy-kormány az egyházpolitikai akcióit illetőleg a következő hirdetményt bocsátja ki: „Már véglegesen meg van állapítva, hogy a képviselőház április végén tárgyalni fogja az izraelita vallásról szóló törvényjavaslatot, valamint a vallás szabad gyakorlatáról szóló, módosított törvényjavaslatot és a két javaslat, a melyek változtatlan fentartása a képviselőház tulajdoni többsége részéről kétségen felül áll, ezen eredeti szövegében most már harmadszor is visszakerül a főrendiházhoz és ott május hó első felében fognak napirendre tűzteni. Mivel ezen ülészakában több ellenzéki főrendiházi tag szavazata esik (Miert? a szerk.) és néhány új liberális főrendiházi tag szavazati jogot nyer és így a szavazatok aránya kedvezőbben alakul, a főrendiház egyházpolitikai ellenzéki eddigi, csekély többsége mellett most már biztosra vehető, hogy a főrendiház a kormányjavaslatok elfogadásával véget fog vetni az egyházpolitikai vitának.”

Ez a Bánffy-kormány akcióprogramja. De konstataciónk, hogy magában a szabad- elv pártban napról-napra erősödik a csoport, a mely a kormánnyal szemben hajajta kiegyenlíteni a főrendiházzal a konfliktust, így a legkevésbé valószínű, hogy ez a program teljesedésbe menjen. Másfelől veszedelem fenyegeti a Bánffy kormány egyházpolitikáját az Eötvös-Justh párt részéről, a mely módját tudja ejteni, hogy ez a kormány ne kapja meg a támogatást olyan mértékben, mint azt a Wekerle-Szilágyi-kormány élvezte. Oka ennek az egyházpolitikai visszavonásnak a tápolczi választás s ha Kossuth Ferencet megbuktatja a kormány, az Eötvös-Justh-párt egy része érezettni fogja a kormánnyal, hogy a parlamenti helyzet e pártot fordul meg. A mi pedig a főrendiházról feltételezett dolgokat illeti, azok egyszerűen naiv híresztelések tartalom és súly nélkül.

A t. Ház.

Budapest, április 7.

A képviselőház szombati ülését a Rábaszabályozás bonyolult kérdése foglalkoztatta.

Vannak a képviselőházban ülések, a me-

lyek alatt többen tartózkodnak a folyosókon mint az ülésteremben. Ma sem volt különben, ámátor Festetich Andor gróf földművelési miniszter volt az első fősztóló; nem lehetetlen, hogy ezt azok, a kik a tereméből ki- menekültek, súlyosító körülménynek tekintették.

A miniszter hosszasan, de igen unalmasan beszélt és nem annyira czáfolni igyekezett, mint inkább arra szorítkozott, hogy a hivatalos számadatok nagy tömkelegének felsorolása által azokat is zavarba hozta, a kik eddig tisztán látták a zavaros ügyben és így természetes volt, hogy a törvényjavaslatnak általánosságban való elfogadása után a részletes tárgyalás folyamán egymásután szözlaltak fel Reiter János, Horánszky Nándor és Károlyi Sándor gróf, hogy az ellenzék oldal- ról tegnap felhozott érvek és állítások töké- letes helyességét újra bebizonyítsák.

A harmadik szakaszán ismét Feste- tich Andor gróf és Reiter János szözlaltak fel, egy Nagy János nevezetű kormány- párti képviselőnek pedig nem adta meg az elnök a szözlásjogát, mert nem volt szabály- szerűen a fekete táblácskára szözlásra felírva és így csak Reiter után tehette meg észrevé- teleit.

Ezután Horváth Gyula beszélt és az elnök már be akarta a vitát rekeszteni, de Ugron Ákos szözt emelt az ellen és felhívta a pénzügyminisztert, hogy válaszoljon Horváth Gyula kérdésére. Lukács László pénzügy- miniszter eleget tett ennek a kérelemnek, de úgy, hogy utána Horváth Gyula félreér- tetett szavainak helyreigazítása czimén volt kénytelen szözt kérni.

A pénzügyminiszternek Ugron Ákos válaszolt, mire ismét a földművelési miniszter szözlalt föl és erre végre megtörtént a szava- zás, melynek eredménye természetesen az volt, hogy a törvényjavaslatot elfogadták.

A mai ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után az ülés 1 óra 40 perc- kor véget ért.

Bánffy Bécsben.

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök szombton reggel Budapestről Bécsbe érkezett és a Bankgasseban levő magyar miniszte- riumban szállott le.

Már 9 óraker egy udvari zsendár leve- let hozott a miniszterelnöknek, melyben tu- datják, hogy ő felsége öt 11 óraker magán- kihallgatáson fogadja. Tíz óraker br. Jósika Sámuel, ő felsége személyekörül miniszter jelent meg a miniszterelnöknek, ki vel rövid ideig értekezett.

Közös minisztertanács a delegációk elé terjesztendő javaslatok megállapítása czéljából ezuttal nem lesz. A delegációk egybe- hívásának napját csak a husvét ünnepek után tartandó közös miniszterértekezleten fogják megállapítani.

A szombati kihallgatáson báró Bánffy miniszterelnök ő felségének a folyó ügyekről referált, azonkívül pedig szóba került a parlamenti, de különösen a főrendiháznak husvét szünetek utáni munkaprogramja.

Délután gróf Kálnoky közös külügymi- niszterrel, herceg Windischgrätz osztrák miniszterelnökkel és gróf Wurmband osztrák kereskedelemügyi miniszterrel értekezett br. Bánffy Dezső.

Mint illetékes oldalról közlik, most már véglegesen meg van állapítva, hogy a képviselőház április végén tárgyalni fogja a zsidó vallásról szóló törvényjavaslatot, valamint a vallás szabad gyakorlatáról szóló módosított törvényjavaslatot, és a két javaslat, a melyek változtatlan fentartása a képviselőház tulajdoni többsége részéről kétségen felül áll, ezen eredeti szövegében most már harmadszor is visszakerül a főrendiházhoz és ott május hava első felében fognak napirendre tűzteni.

Mivel ezen ülészakában több ellenzéki főrendiházi tag szavazata esik és néhány új liberális főrendiházi tag szavazati jogot nyer, és így a szavazatok aránya kedvezőbben ala- kul, a főrendiház egyházpolitikai ellenzéki- nek eddigi csekély többsége mellett most már biztosra veszik, hogy a főrendiház a kor- mányjavaslatok elfogadásával véget fog vetni az egyházpolitikai vitának.

Az állami anyakönyvek.

Az állami anyakönyvek életbeléptetésére vonatkozó szabályrendeletek és utasítások — mint a „Politikai Hetiszemle” írja — már készen állanak a belügyminiszteriumban.

Az összes vármegyék, kivéve Bereg vármegyét, már betérjesztették véleményes jelen- tésüket az anyakönyvi kerületek beosztása és az anyakönyvvezetők kijelölése tekinté- tében.

A belügyminiszter előbb az anyakönyvi kerületek beosztására vonatkozólag dönt, az anyakönyvvezetőket pedig egyszerre fogja ki- nevezni az anyakönyvi felügyelőkkel egye- temben.

Az államnyomdában most készítik a rovatos íveket, a melyekből az anyakönyve- ket fogják összefűzni.

Ezekre az anyakönyvi ívekre nézve kü- lön papírost gyártottak, mely igen erős, úgy, hogy századokig kitart. Az egyes rovatok a lehető legnagyobb pontossággal vannak meg- állapítva.

Az anyakönyvi kivonatok úrlapjaira nézve is teljes egyöntettség lesz, nem úgy, mint a mostani egyházi anyakönyvvezetésnél tapasztaljuk, hol minden lelkesi hivatalnak más-más alakú és nagyságú anyakönyvi ki- vonata van.

Az anyakönyvvezetésre vonatkozó mun- kálatokkal a belügyminiszterium már július hóra készen fog lenni, úgy, hogy az állami anyakönyvek már f. szeptember 1-én minden akadály nélkül életbe léptethetők lesznek.

Szeless — nincs.

Budapest ápril. 6.

Ügyészség is, rendőrség is a melyek mára várták Szeless Adorján személyes jelen- tését, nagyon csalódtak. Szeless Adorján nem mutatkozott egész nap, de sötét híre- rint az alatt, míg a hatóságok itt Budape- sten minden utcasarkon ugyszólván leselked- nek reá, hogy hatalmukba ejtsék, barátai se- gítségével elhagyta Budapestet s most vala- hol a bajor határon jár, a hova nem ér el a budapesti rendőrség keze.

Röviden a mai története is az az im- már általánossá lett hivatalos jelentés, mely napok óta ismétlődik, nagy gaudiumára az ország közönségének: — Szeless nincs.

A hatóságok minden erőlködése úgy látszik teljesen meghiusult a bujdosóval szem- ben. Hiába hajszolja a detektívek egész had- serege, hiába nyomozza a rendőrség a főka- pitánytól kezdve a legutolsó rendőrig, hiába kaczerkodik a denuncziákkal az a 2000 korona, a melyet Szeless Adorján kérekeri- tésére a hivatalos bölcsesség családokul kieszelt, Szeless Adorján nincs s üresen ásitózik az a cella, a mit már a merényletet követő napon rendőrök berendeztek az ismeretlen tettesnek.

A nemzetközi betörők leleplezésének nagy dicőségét, melyet már-már rendjelekkel akar- tak betetőzni felülről, bizony nagyon elho- mályosította az a maroknyi dinamit, melyet az az ismeretlen tettes a Hentzi-szoborra vetett.

Mer hát — Szeless nincs.

Az elmaradt jelentkezés.

Szeless tudvalevőleg már ígérte, hogy jelentkezi fog az ügyészségnek a büntetése megkezdése végett, de nem jelentkezhetett. A rendőrség úgy elzárta tőle a törvényszéki palotába a kir. ügyészséghez vezető utat de- detíveji által, hogy csakis léghajón tudott volna oda bejutni. Az összes bejáratokat négy-négy detektív őrizte, azon határozott utasítással, hogy ha Szeless jön jelentkezni, ne engedjék be az épületbe, hanem még kin fogják el és vigyék be a főkapitánysághoz.

Dr. Takács Zoltán fővárosi ügyvéd ma délelőtt Szeless megbízásából előbb Kisfaludy fogházfelügyelőnek, később Katona Béla kir. ügyészség puhatolózótt az iránt, hogyan le- hetne Szelessnek, a rendőrség kijátszásával, bejutni a törvényszéki palotába, hogy az ügyészségnek jelentkezzék. Előbb két börtön- őrt kért, utóbb pedig halasztást Szeless ré- szére, de mind a két kérelmével elutasították. A kir. ügyész tudatta dr. Takácssal, hogy ha Szeless a mai napon nem fog je- lentkezni, a törvény értelmében köröztetés és karhatalommal leendő előállítását végett fogja megkeresni a rendőrséget.

Egy sikerült tréfa.

Az erős rendőri őrizet alá helyezett törvényszéki palota környékén az egész nap folyamán nagyszámu kíváncsi nép verődött össze, mely számalmas mosolylyal nézte a rendőrség tehetetlen erőlködését. Már maga a tény, hogy a palotát körülbelül 30 titkos rendőri és detektív őrizte, is eléggé nevetsé- ges volt, de fokozta még ezt dr. Takács Zoltán egy sikerült tréfája, a melyet tudósítónk a következőleg ad elő:

Délután fél 3 óra tájban egy fiakker fordult be a Solyom-utczából a Markó utczába. A kocsi mellett egy lívrés inas ült, a kocsi félig leeresztett ablakfüggönyei mögött dr. Takács Zoltán és még egy másik egyén alakja volt látható. Ez utóbbinak szakalla

állán ki volt borotválva s az arca futó te- kintetre hasonlított Szeless arcához. Alig, hogy elrobogott a kocsi a törvényszéki pa- lota Markó-utczai bejáratá előtt, az egyik ott álló detektív a kiberetvált állt emberben Szeless Adorjánt vélte felismerni s nyomban a tova robogó kocsi után iramodott, jelt adva a szomszédos utcában álló detektíveknek. Egy pillanat alatt harmincz detektív, titkos rendőr vette üldözbe a kocsit, kiabálva a kocsi- ra, hogy álljon meg. A kocsi nem értve az okot, miért kelljen megállania, to- vább hajtott. A detektívek csak óriási erőfe- szítéssel tudták a kocsit az altomány-ut- czai Reform kávéház előtt feltartóztatni. A kocsi- ban dr. Takács mellett egy ismeretlen munkáskínézű férfi, de nem Szeless Ador- ján ült.

Miután meggyőződést szereztek, hogy Szeless nincs a kocsi- ban, tovább eresztették dr. Takács fogatát.

A rendőrök ezt a meglepetésre szánt fogadását dr. Takácsnak nyomban jelentették a főkapitánynak, a ki elrendelte, hogy Ta- kács ellen ezen tette miatt a vizsgálat meg- indíttassék. A rendőri nyomozat megállapi- totta, hogy dr. Takács az ismeretlen mun- kásembert a Gránátos-utczában kiszállította kocsijából, a ki ezután a Trattner-házon és Haris-bazáron keresztül a városháztérre ment a hol azonban egy detektív igazolós végett beszállította a főkapitánysághoz. Itt kihallga- tása alkalmával bevallotta, hogy őt Doncsák Adrásnak hívják, hogy dr. Takács öt előbb egy borbélyhoz vitette, a hol állat kiberet- váltatta, ezután pedig maga mellé ültette a kocsi- ba s elvitte sétakocsizásra. A kiszállás alkalmával még egy forintot is adott neki fáradsága jutalmául. Az egy frtot a rendő- ségnél nyomban deponálta, s dr. Takács Zoltán ellen Sölley főkapitány ezen ügyvédi ál- lásához állítolag nem méltó tette miatt a a budapesti ügyvédi kamaránál feljelentést fog tenni.

Dr. Takács Zoltán kihallgatása.

Dr. Takács Zoltánt ma esetére meg- idézték a főkapitánysághoz, a hol Zsarnay Győző kapitánynál jelentkezett. Mikor belé- pett a kapitány szobájába, egy bérkocsi állt a szobában. Előbe a kapitány e szavakkal fordult, az ügyvédre mutatva:

— Hát ez az ur is a három között volt?

Nem! — volt a kocsi határozott fele- lete.

Erre a kapitány a bérkocsissal aláíratta a már előbb vele felvett jegyzőkönyvet és elbocsátotta, mire hozzáfogott dr. Takács Zoltán kihallgatásához, a mely így folyt le:

— Mily ügyben járt ön Kisfaludy fog- házfelügyelőnél ezeltől három nappal?

— Én, mint Szeless Adorján ügyvédje, át akartam szolgáltatni őt az ügyészségnek, hogy hat hónapig fogházbüntetését leülje a nélkül hogy a Hentzi-féle hazafias ügyben zaklatásnak legyen kitéve a rendőrség ré- széről.

— Mily ügyben járt ön ma ismét Kis- faludy fogházfelügyelőnél?

— Ugyanez ügyben, ugyanakkól a cél- ból, mint most három napja.

— Igaz-e az, hogy ügyvéd ur Doncsá- kot megkocsikáztatta a törvényszéki palota körül és hogy inasával elküldte egy fodrász- hoz megbotráztatni?

— Igaz, meg akartam tudni, hogy Sze- less Adorjánt át lehet-e adni az ügyészség- nek a nélkül, hogy rendőri zaklatásoknak le- gyen kitéve.

— Ügyvéd ur ezen cselekményével a btk. 374. §-ába ütköző bünpártolás vétségét követte el, mert Szeless Adorján rejtgetet.

— Én ezuttal véletlenül nem tudom, hogy hol van Szeless Adorján, de szamra ál- litom, hogy ha tudnám sem mondanám meg. Nem pedig azért, mert ügyvéd vagyok és ügyvédi esküml tiltja, hogy védenemet de- nunciáljam és ha nem volnék is ügyvéd, nem mondanám meg, mert magyar ember vagyok.

— Mit beszélt, ügyvéd ur, Katona ügyész urral e tárgyban?

— Katona ügyész urral és Saly tör- vényszéki bíró urral csak a folyosón talál- koztam és azt kérdeztem tőlük is, a mit Kis- faludytól:

— Ma reggel öt óraker három fiatal ur egy bérkocsit fogadott föl és 2 frt 50 krt fizetett neki. Tudja-e, hogy ez mi cél- ból történt?

— Fogalmam sincsen rola, én ma fél 9 óráig aludtam.

— Hol töltötte az éjszakát a merény- let napján?

— Dr. Mihalovits Miklós barátomnál voltam tea-estén éjfélt után két óráig. Ha kell erre tanuim vannak.

Ezzel a kihallgatás véget ért.

Kapcsolatban megemlíthetjük, a mit Takács Zoltán kihallgatása is megerősít, hogy a bombamerénylet ügyében Karácsony Sándor kapitánytól a mai nappal Zsarnai Győző ka- pitány vette át a vizsgálatot.

Körözei távirat.

Szeless Adorján kérezerítésére a rendőrkapitányi hivatalaihoz a következő táviratot menesztette:

13601. Rendőrség.

Budapest. (Feladott... óra... perczkor.) Vagyonörvengéssel gyanúsított Szeless Adorján 38 éves, erős testalkatú, fekete haja, borotvált szakállu nyomozandó. A rendőrség azonnal értesítendő. Főkapitányság.

A Hentzi-szobor eltávolítása.

A Hentzi-szobor eltávolítása ügyében a Szent-György-téri háztulajdonosok közlelő memorandumot fognak beterjesztetni a képviselőházhoz, mivel sem személyük, sem vagyonuk nincs biztonságban mindaddig a míg ez a szobor ott fog állni.

Ha kerelmüket nem teljesítik, akkor azt kéri, hogy az állam biztosítsa be házait. Már ívet is köröznek e tárgyban, a melyet eddig majdnem mindegyik házi ur aláírt a Szent-György-téren.

Levél.

Nagy-Enyed, 1895. április 5.

Becsés lapja legközelebbi számában olvastam, hogy a Maros Enyed vidékén áradásban van; hát ez — fájdalom — nagyon is igaz s épen e tekintetben kívánom becsés lapját némi tekintetben tájékoztatni.

Már elmúlt egy hete, hogy a Maros folytonos áradásban van, azonban a mainál nagyobb — illetve magasabb színvonalat évtizedek óta nem ért el. Az áradás nagyságát főképp a pár nap előtt erősen megáradt Aranyos vize idézte elő s így esett meg az, hogy városunkban tegnapelőtt azon szomorú hírt tették közhírré, hogy M.-Ujvárral minden közlekedés a víz apadásáig megszűnt, mivel sem szekérrel, sem gyalog oda bejutni nem lehet s Ujvár most mintegy sziget áll a víztenger közepében; még eddig fenntartották legalább vasuton a közlekedést olyformán, hogy az újvári állomásról a sóbányába vezető vasuti töltésből is csak a pusztá sinék vannak már meg. Hogy mily víztenger van Ujvártól kezdve Gyulafehérvárig az egész Maros mentén azt látni kell, de teljesen elképzelni nem lehet.

A Maroson túl fekvő községek hetek óta már csak a csomorbord álló hidon át közlekedhettek, de ezen út is a szekerek elől már napok óta el van zárva, s csak nagy nehezen lehet csolnokon eljutni a csomorbord hídra, — de ez azonban a víz folytonos növekedése és mélysége következtében a mily nehéz ép oly veszélyes is. — A Maros mentén fekszik Törvis és Enyed között egy kis — részben magyartól lakott község Maros-Béld, — lakói már jó hét óta kiköltöztek házaikból egy közeli dombra, s most az egész község úgy uszik a vízben, hogy csolnakkal is nehéz és veszélyes az egyes épületek között járni.

Ugy szintén víz alatt van M.-Décse és M.-Ujvár egyik része is. — Ha ily rohamosan halad még csak egy napig is az áradás — úgy elérjük még azt, hogy az országutal egybe kapcsoltsa Enyed és Törvis között is csak csolnakkal lehet egyes alantabb fekvő helyeken a közlekedést fenntartani, mivel a víz már ma reggelig is két helyen az út felszínén felül emelkedett, és átfolyva az úton is már 1 láb magasságot ért el. Az egész Maros mentén még csak a vasuti töltés áll ki a vízből, de annak is nagyon mossa a víz mindkét oldalát.

Hogy a kár mily nagy azt hozzávetőlegesen lehet megmondani, mivel nem csak az ősi vetéseket tette tönkre az ár, hanem lehetetlenné teszi az elüthött nagy kiterjedésű földeknek tavaszi maggal való bevetését is. A víz folyton növekedőbe van s teg-

nap óta is még 13 centiméterrel emelkedett.

Ignotus.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet közgyűlése.

Kolozsvár, ápr. 8.

Az Erd. Gazdasági Egyesület tegnap délelőtt Szabó József elnöke alatt közgyűlést tartott.

A gyűlésen 26 tag volt jelen.

Az elnök megnyitó beszédében igen szépen foglalta össze az általános közgazdasági helyzetet, utalt az egyesület eddigi tevékenységére s munkásságának jövőben való irányára, mely az általános közg. helyzet javulását czélozza.

Megnyitó beszéde így szól:

Tisztelt közgyűlés!

Van szerencsém az egyesület tagjait üdvözölni és alapszabályszerű r. évi közgyűlésüket megnyitottnak nyilvánítni.

Hogy az eltelt évben egyesületünk tevékenysége mire terjedt ki, azt a titkári jelentésben fogja a tisztelt közgyűlés megtárgyalni, én kiemelni kívánom több rendbeli ügyeinkben s magas kormányhoz intézett fontosabb felterjesztéseinket így a szarvasmarhatenyésztés érdekében a tordai bika-telep fenntartásáért felhozott érveink nem találtak pártolásra, pedig egyesületünk és azt hiszem az egész birtokos gazdaközösség osztatlan meggyőződése szerint, Erdélyben az őseredeti kipróbált hazai anyag támogatása, fejlesztése tekintetéből, valamint a községek bika-tenyésztésének nagyobb mérvű ellátásáért, ezen, vagy más helyen egy bika-telep fenntartása feltétlenül szükséges és sajnos, hogy ezen érdekek még bővebb indokaink figyelemre nem méltattak és e helyett egy más alapu bikaellátási módozatot vetetett alkalmazásba, mely ha nem fog megfelelni a cél-
nak, felvilágosító kérelmünket megújítani el nem mulasztandjuk. Hasonlóan mellőztetett azon indokolt kéréstünk, hogy valamely helybeli pénzügytől az egyesület felügyelete alatt beraktározott lohermagra az eladásig olcsó kamat mellett pénz előlegek nyújtására az állam időnként a kívántató összegekkel a kolozsvári pénzpiacot dotálja.

Az elmúlt év október havában egyesületünk által tizenhat év óta folytonosan kérelmezett dézsmakárpótlási ügyben a júniusban beadott törvényjavaslat módosítása iránt felterjesztésünk az előbb említett kettőnél kedvezőbb ellátásban részesült, a mennyiben sikerült indokaink alapján a tízévi kamat megfizetésénél a javasolt 30% helyett 50% érne egy szintén az árendálás község dézsmája kártalanításának megállapításánál csekély emelést kieszközölni és így ezen a két czímen mintegy hétszáz ezer forinttal jutott a volt jogosultaknak többet mint a törvényjavaslatban eredetileg kontempláltatott.

Igaz, hogy jogos kívánságunk teljesen most sem érvényesítettek, de tekintve, hogy 46 éves sérelmeinknek orvoslása miuide ideig még csak tárgyalásra sem méltattatott s tekintve, hogy a kérdés kedvező ellátásával szemben régebbi elhibázott törvényhozás intézkedések léteztek és ezek folytán a különböző irányú de mindenesetre fő tényezők tartózkodó állást tanúsítottak: hogy ezt is, mint egy két és fél milliót elértünk, azt hiszem kellő elismeréssel fogadtuk. Hasonlóan közsönöztet tartozunk a Nagyméltóság földmivelési minisztériumának havi folyóiratunk 150 példányára háromszáz forinttal való előfizetéséért.

Nemkülönben elismeréssel adózunk azért, hogy a nevezett minisztérium a loheraktár és magvisszafutó tetemes költségét ez évben is megadni méltóztatott, mert e rakár fenn-

tartása rendkívül fontos, nemcsak azon 5—6 száz mázsa tisztításáért, a mely ott megfordul, hanem azért is, hogy ez által az erdélyi birtokosok arankamentes magot vethetnek, a mi jelenleg egyik legfőbb jövedelmi forrás s remélni lehet, hogy ezután is annak marad, mert az erdélyi lohermag a mint azt közlelőbről egy angol gazdasági lap is elismerte, a legkiválóbb minőségű. Az eltelt év gazdasági eredményei ez országrészben sem mondhatók kedvezőeknek, nem annyiban a termés mennyiségi eredményét illetőleg, mint inkább az általános európai válságos terményárak miatt.

Az árhanatlas különösen a búzánál érzékeny. Ennek azonban nézetem szerint csak részben oka az őrési kedvezmény mellett Romániából vámentesen beözönlő buza. Noha mindenesetre eredmény várható attól is, hogy e kérdés felvetése által a liszt kivitel ellenőrzés szigorubbá fog tétetni.

Az általános árhanatlas első sorban a tengerentúli államok olcsó szállítási viszonyai okozzák. Amerika, Ausztrália, India, börtémsei ugyanis a vizutakon oly olcsón szállítanak Európába, a continensre egy-egy métermázsza 30—60 krajczárért behozható, hogy ezzel szemben a szárazföldi fuvar nem versenyezhet. Hisz Budapestről Bécsig egy métermázsza termény szállítása 42 krba kerül. A vasuti trafiknak mérskéslése sokat javíthatna ez állapotot. — A vasuti fuvardíj kivált minket erdélyieket, a világpiacától oly távollévéket sujt leginkább.

Rajtnak a méltányosabb szállítási tarifa sokat segíthetne. Még a belforgalomban is az ellentétek kiegyenlítése volna kívánatos, hogy t. i. a létező tarifa kedvezményekben nemcsak a sok ezer mázsalakó szállító nagykereskedő részesüljön, hanem maga a termelő is, mert például Brassóba Bécsig egy kocsiakománnyal hízott marha 120 forintnál többre kerül és ugyanez Szolnoktól Bécsig 40 s egynehány forintba kerül; tehát szinte két harmaddal kevesebbe. Nem csoda tehát, ha az erdélyi távollevő kereskedő és hízaló gazda tényleges nyeresége messze elmarad az ország más részeiben levő termelőké nyereségétől. Az itt csak vázlatosan felhozott esetekhez hasonló más számtalan kérdés a szülő oka, az ugynevezett agráriusok buzgólkodásának kik érdekeik védelmére tömörülnek.

Helytelen e törekvést politikai színezettel ruházni fel, mert ez minden politikai pártszínezettől ment és csak természetes folyamán a jelenlegi súlyos gazdasági helyzetnek. Hisz ha az árakat illetőleg visszapillantunk azt találjuk, hogy a hetvenes évek elején a buza métermázsájának ára Budapest 15 és 14 forint között volt, a hetvenes és 80-as években 9, 12 frt között változott 80-tól 89-ig már 8 frba szállított le, 90-ról 94-ig pedig 6—7 frtra súlydelt és lehet, hogy ha a mostani körülmények fennmaradnak, hogy az árhanatlas még tovább is fog tartani.

Ilyen példák és ezekhez hasonló körülmények folytán az hiszem nem lehet eltelni, ha a gazdák érdekeik támogatására összefognak és áthatva ama hittől, hogy az ország ereje legfőbbje annak gazdasági fejlődésében van, elodázhatalan szükségnek tartják, hogy annak főténye tettekben is érvényesüljön korántsem akar ez politikai ellentétek érdekeket támogatni, sem pedig mint gyakran hangoztatták az agrárizmusnak a merkantilizmus-elleni harca lenni. A gazdák nem kívánhatják és tényleg nem is igényelnek különleges földmivelési politikát nagy előnyöket az ipar és kereskedelem felett, mert ő kis átérik, hogy a mezőgazdaság és a kereskedelem karöltve egyik a másikat támogatva mozdíthatja elő saját és hazájuk javát; legfeljebb odáig terjedhetnek kívánságaik, hogy a gazdasági érdekek a jelenleginél hatékosabb támogatásban, vagy legalább is hasonlóban részesüljenek, mint a kereskedelmi érdekek, valamint azt, hogy a gazdasági és házipar fejlesztések nem pedig mindkettőnek rovára

sára a nagyipar és a nagytőke részesüljön kiválóbb támogatásban; jöllehet némely esetekben egy nagy gyári iparvállalat támogatása — mint a czukorgyárak létesítésére nyújtott tetemes állami segélyezések közvetlen a gazdák érdekeit is előmozdítja. Így például Erdélyben tetemes állami segélyezéssel jött az elmúlt évben létre Maros-Vásárhely egy czukorgyár, még pedig nemcsak a tőkepénzeseknek, hanem jórésben a termelőknél a hozzá járulásával. Ugyanis a répatermelőknél helyeztettek el a részvények a tőke kétharmadáig. Ennélfogva remélni lehetett és kellett, hogy a gyáros és termelő érdekei kedvező eredményt fognak elérni, sajnos azonban, hogy az általános czukor-krízis ezen eredményt leszállította; — mert az európai czukor-tultermelés és az amerikai czukor várm idézte elő azt a sajnos helyzetet, hogy még a megállapodott magyarországi czukorgyárak némelyike is kárral zárta az évi számlájakat, annyival inkább érthető ezen károsodás az ujonnan keletkező vállalatokat és ezek között talán a maros-vásárhelyi is, a hol a kilitásba helyezett gyártóke sem állott teljesen rendelkezésre a gyár munkaképessége is a siető építés miatt talán nem volt megfelelő és az üzemköltségek összessége okozhatta a kedvezőtlen eredményt remélhető és kívánatos azonban, hogy tapasztalt károsodásokon a helyzetet javítani fognak.

E gyár első évi eredménye is tanúsítja, hogy nekünk erdélyieknek minden gyári vállalat létezésénél a lehető körültekintő óvatosság kétézerszeresen ajánlatos.

Ezen óvatosság vezérelte egyesületünk, midőn az ajánlkozó kenderkészítő vállalatokkal szemben birtokos gazdatiszainknak ez évben csak a kísérleti termelést ajánlotta.

Lehet, hogy ebből is egy új jövedelmi forrás jut osztályrészül birtokos gazdáknak és ennél is igazolva lesz mint minden más gazdasági agrárius érdeknél, hogy a társulás szükségse elkerülhetetlen, hogy az állam, az iparos és gazda, együttes működése biztosíthatja az eredményt, s ha vasuti tarifa kedvezményeket a távollevő termelőknél nem nyújtának, a haszon minden részről elmaradt.

Mindezek előrebocsátása után bármennyire súlyosnak látszassék a mezőgazdaság helyzete és ha szinte az intéző férfiak várakozó állapontja is helyzednek és felszólalásainak nem mindenben találunk méltatásra nem szabad elcsüggedni és addig a míg talán egy középeurópai várm unió segíthetne, a mi azonban nem könnyen lesz kiyítható habár más államok gazda közönsége részéről ez eszme fel is vettett — összetartásul, és érzelmeinknek egész őszinte nyílt felejtésével igyekezzünk a gazdasági helyzetet javítani. S bárha nem is vezet ez mindenkor a kívánt eredményre, egyesületünk ezután is kötelességének tartja a gazdák érdekeit előmozdítani ajánlva azon régi jó közmondást: „segíts magadon és az Isten is megsegít.”

A választmány az eltelt évben az eddig hetenként megjelent „Erdélyi gazda” lapot hathatós indokok folytán havi folyóirattá változtatta s a tagok részére az irodalmi szakosztály általánosnak kedvelt, hasznosnak elismert füzetét díjtalanul küldi, hogy ezáltal is a hetilap kárpótolhassék. Ha azonban a havi folyóirat a gazdák közönségének és első sorban tagjainak a gyorsabb tudomásszerzés szempontjából támasztható igényeit nem elégíteni ki teljesen lehet oly módot találni, hogy anyagi áldozat nélkül egy jó hetilaphoz jussunk.

Végül van szerencsém bejelenteni, hogy az egyleti titkár február havában szerződésben kikötött hat havi időre felmondott a mit a választmány elfogadván a pályázatot kihirdette, melynek lejártá után egy rendkívüli gyűlés fogja a választást megajteni.

Ezekután a közgyűlést a tavalynál jobb gazdasági év reményében megnyitottnak nyilvánítom.

A tagok éljenzéssel fogadták az elnök szép megnyitó beszédét.

Titkár terjesztette azután elé az egyet 1894. évi működéséről szóló s minden részleteiben átgondolt s szépen kidolgozott jelentését. A titkári jelentést öröndetes tudomásul vették a jelenvoltak.

A pénztári jelentés feltárta az egyesület bevételeit és kiadásait, valamint megvizsgált zárszámadását is.

A költségvetést elfogadta a gyűlés.

Az év folyamán több új tag lépett az egyesület kebelébe, ezek névsora bejelentésén, a közgyűlés melegen üdvözlö az új tagmogatokat.

Társorsozata került az alapszabályok 27. §-ának módosítása, mit az egyesület közgyűlése Szabó Samu és mások hozzászólása után a javaslat szerint elfogadott.

Ezután elnök a gyűlést bezárta.

MINDENFELE.

Kolozsvár, április 8.

— **A ki választani akar — fizesse meg az adóját.** Egy izben már figyelmeztettük olvasóinkat, hogy adóikat április tizenötödikéig ne mulasszák el befizetni. Jónak látjuk azonban újolag is felhívni az adófizető polgárok figyelmét arra, hogy csak is azokat fogják a választók névjegyzékébe a májusi összeírásnál felvenni, a kik a mult, tehát 1894. évi adójukat ez év **április hó 15-ig lefizették.** Mivel a politikai viszonyok nagyon valószínűvé teszik, hogy ha talán a jelen évben nem is, de a jövő évben minden bizonynyal az új választások elrendelhetnek, különösen fontos, hogy elvárataink a választói jegyzékbe felvétesenek.

— **Virágvasárnapja.** Tegnap nemcsak virágvasárnapja volt, de ugyyszólva az első kellemes tavaszi naphon volt alkalm a közönségnek gyönyörködni. Ezt a napot aztán jól is használták fel az emberek, mert a ki csak mozogni birt, mindenki künn sétált a verőfényen. Az utcákon valósgos tolongás támadt. A délutáni órákban pedig rövidebb kirándulásokot tett a közönség a vasuti indóházhoz, a monostori sörházhoz sőt a szamosfalvi sörház is sok vendéget fogadott tegnap tágas termeiben. A vasuti indóház éttermei, verandája mindgyütt véve is szűknék bizonyult a közönség befogadására. Utazóvendégek nem is jutottak helyhez. Nem volna kárba vesztett fáradság, ha valamely felsőbb hatalom az iránt intézkednék, hogy a vasuti indóház némileg kibővíttessék.

— **Virágvasárnapi istentisztelet.** Tegnap virágvasárnapja alkalmából ünnepélyes Istentisztelet volt a kolozsvári r. k. templomban. Az Istentisztelet folyamán Bíró Béla apátplébános fényes segédlettel pontifikált. Az Istentisztelet végeztével barka-szentelés is volt, melyet ünnepi szent-beszéd követett.

— **A városi közigazgatási bizottság** a mult szombaton ülést tartott, melynek nevezetesebb tárgya volt az anyakönyvezetéről szóló belügyminiszteri leirat. A bizottságban nem történt semmiféle jelölés az anyakönyvezetelő állásra, hanem felterjesztést intéznez

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1895. április 8.

Hasonló és nem hasonló.

REGÉNY.

M. E. Braddontól.

Két kötetben.

Fordította: Amica.

Első kötet.

XV.

Tüzes Magda.

(Folytatás.)

(47.)

— A háztulajdonosnak is három évnegyed házbérelt tartozom és ő dühös a nálam levő foglalásért. Ő még akkor sem lenne könyörtelen irántam, — ha butor nélkül tudnék élni a házban. — Így állanak a dolgok. Ez vitt arra, hogy megmérgezzem magamat. Végpusztulást láttam magam előtt és láttam, hogy Mandeville nem törődik vele, hogy mi lesz belőlem.

— Ugy, hát miért marad itten? Miért nem jön el velem rügtön?

— Mert ő megválogtathatja a szándékát — és ma éjjel pénz hozhat nekem haza. Nem volt itt mióta üngyilkos akartam lenni. De ma reggel levelet írtam neki a klubjába — olyan levelet, mely a követ is meglágyíthatná. Lehet, hogy ma éjjel itt lesz. — Jól van anyám. Holnap reggel ismét eljövök — mondá Magda az anyja égo homlokát megcsókolva és aztán az ajtó felé mozdult.

— Jobb volna itt maradnod, ha meg akarsz engemet saját magamtól menteni.

— Mindent megteszek csak azt nem. Nem anyám, nekem mennem kell. De ígérem, hogy korán itt leszek.

— De, én nem ígérem, hogy holnap látlak — válaszolá Mandeville né haragosan. Te egy hideg szívű, büszke, szemtelen lotyó vagy. Én soha nem kívánom többé az arcodat látni.

— Holnap reggel itt leszek — mondá Magda, ez indulat kitöréstől érzéketlenül maradva és távozott.

XVI.

Vadonban.

Ez az idegen városba való utazás nem volt olyan vad cselekedet a Magda részéről, a hogy a dolgok felszínén látszott. Mielőtt gyenge sajkáját a viharos tengerre bocsátotta, hosszasan és komolyan gondolkozott arról. — Ő rossz jellemű, határozott, energikus természetű leány volt, a ki nem tudott egy élet-cél nélkül megélni. Az a lomha egyhangyav és évs, alvás és ébredés, az élet tres gépezete, nem volt elég neki. Valakire volt szüksége a kit szeressen; valami dolganak kellett lenni.

Az apátságban levő cseléd társai csudálkoztak azon a mohóságon melylyel ez az ujoncz a háztakarítás mesterségéhez látott, azon heves szorgalmon, melyen a réz tárgyakat és a tükröket tisztította, seprét és porolt. Az erős szervezet mozgást kívánt; zajongó szíve csak folytonos foglalkozás által tudott csendes lenni.

Ő Belfeld Valentint minden tehetségével szerette.

Gyakran jött kísértetbe, hogy magát a karjai közé vesse, a porba a lábaihoz boruljon és megadja magát mint legyőzött ellenség, rabszolga módra, nem tudva, hogy a jövő mi lesz számára és megadásának mi lesz az ára. De természetének a gyengébb felével

— a szenvedélyes asszonyi szívvel harcra szállt és az erős agy, melynek erejében volt valami férfias, mentségére jött. Őkölre szorított fogakkal esküdött meg magában, hogy nem fog arra a könnyű végetes utra térni, melyre oly sok leány tért; olyan leányok, kiknek a történetét ősmerte, olyan leányok, kik a falusi iskolában fénylő példák, a valóság órákon a legjobb tanulók és a konfirmáción fehér fátalos szentek voltak. Ő nem fogja azoknak példáját követni nem fog az első csabító kísértésének engedni.

Ha az anyja rossz utra tért, annál több oka van rá, hogy ő a jó uton maradjon.

A szerelem és becsület között levő kemény harcot megvívta, de a küzdelem keserű volt, korosabbá tette és megkeményítette.

Még jobban megkeményedett, midőn látta, hogy Valentin a szeretetét egy más asszonyra vitte át. És e család szeretetnek a haladását és figyelemmel kísérte. Helén ötlet talált a legügyesebb szobaleánynak, és az ő szolgálatát jobb szeretete, mint a többiét. És míg ő a szépség öltözködésében segédkezett, elég alkalm volt a szépség lelkében levő változásokat észrevenni és felfedezni, hogy azon klasszikus homlok alatt miféle értelem működött, s a finom alkotásu mell alatt miféle tulajdonság sziv dobog.

A Deverill ezredes leányát gyengének, könnyelműnek, léhának és hitetlennek találta. Felfedezte a csalást — és éppen elég gyakran látta ötlet Valentinnal arra nézve, hogy az Adrián iránti árulásuk felől bizonyos legyen. És ez időre felfedezte, hogy Adrián a férfiaság minden nemesebb tulajdonságaival feltehetően a testvérené. Ő ezt tudta, és még sem ingadozott. Az ő természetével sokkal erősebb volt, minthogy a változékonyság, vagy hitlenség lehetősége előállhatott volna. — Ő tisztá szándékkal és őszinteséggel szeretett és szenvedélytel.

Szeretetében nem volt ingadozás, pedig Adriánt oly méltánálással bámulta, a mi az ő nevelését tülhaladta.

A könyvtár közelében a folyosón járva, gyakran megállt, hogy az orgonát, vagy a zongorát hallgassa. A zene szenvedélye volt Magdának, és mindez ideig alig hallott egyebet a templomban levő orgona zenéjének, melyen az öreg orgonista nagyon is gyalón játszott.

Az Adrián zenéje véghetetlen változatosságában, könnyűségében, ünnepélyességében és az érzelme kimondhatatlan mélységeiben egy revelatív volt előtte.

Egyszer a téli szüriületben, a Gounod „Faust”-ját hallotta tőle játszani, aztán egyik darabról a másikra ment, s a régi szoba jótéttségében, hol a tűz világán kívül nem volt más világ, improvizált.

A folyosón a lámpa még nem volt meggyújtva; a többi cseledek mind tesztak; Magda az ajtó közelébe guggolt és azokat a fonséges hangokat teljes gyönyörűséggel élvezte.

Midőn Adrián a „Dies irae” játszotta, Magda térdre borult és küzdött magával ne-hogy hangos zokogásban törjön ki.

Egy másik ilyen magányos alkony órában, midőn Helén és Valentin künt voltak a kutyákkal, Adrián „Don Giovannit” játszotta, s az édes hangokat Magda ismét az ajtó előtt térdelve hallgatta. — A könnyebb féle zene másképpen hatott rá, de ebben olyan áriák voltak, melyek édes remegésbe hozták. — Midőn eljött a tavasz; s a délutánok világosabb lettek, nem maradhatott többé a folyosón; de az ő kis szobája a fedél alatt éppen a könyvtár felett volt és midőn a sir Adrián szobájának az ablakai nyitva voltak, a csendes áprilisi légben minden hangot hallhatott.

Annak a zenének a hangja a köteléknek bizonyos neme látszott lenni közöttük,

mert minden egyéb dolokban bármily távol állottak egymástól, a saját féltékenységet is számba véve, ő haragudott és féltékeny volt Adriánért. — És sirni tudott volna felette, mint egy asszonyi gyengeségnek és egy testvér árulásának az áldozata felett.

És ekkor azt mondta magának, hogy neki nincs senkije e földön, a kit szeressen; mert az a ki néhány hónappal ezelőtt oly szenvedélyes szeretettel járt utána, szerelmét egy más nőre transferálta. — Ő egyedül állott a világban; és egyedüliségében szíve sovárgott az ő eltévelyedett anyja után, kinek arca ismeretlen volt előtte.

Próbált az eltűnt évek kódén áthatni és kis gyermekkorának azon idejére visszalemekezni, mielőtt a nagytatyja egy ősi nap szüriületében a tűzhelye előtt ülve találta. A nagytatyja mondta volt neki, hogy már elég idős volt arra, hogy egy kicsit beszéljen tudjon és a ház körül mindig a nyomában legyen. — Ha járnai és beszélni tudott, ugy emlékeznie is kellene.

Igen, emlékezett, de oly gyengén és homályosan, hogy abban a távoli multban a valóságot alig tudta az álomtól megkülönböztetni.

Igen, emlékezett mozgásra, folytonos mozgásra, kociskerek zörgésére, nyári lombokra, nyári porra, por-fellegekre, fehér porra, melytől fuladt, midőn abban a mozgó otthonban, a szalma és a széna illata között feküdt. Emlékezett esőre, hosszasan tartó eső napokra, midőn egy cigány sátorban a szalmán ülve az unalmas szürke világra kibámult.

Volt ott egy kutya, melyet ő nagyon szeretett. Egy kutya melegségének az érzete s barátságos nyelvének a nyalkása mindig eszébe juttatta azokat a hosszú, lassan muló órákat.

(Folytatás köv.)

a belügyminiszterhez, melyben azt kéri hogy Kolozsvár városában külön állami anyakönyvvezetői állás rendszeresítessék.

— **Kolozsvármegye közigazgatási bizottsága** havi ülését gr. Bély Ákos főispán elnöke alatt ma délelőtt tartotta meg. A választott tagok között jelen voltak: Bárczffy Ernő, Gaál Elek, Gyárfás Benedek, br. P. Horváth Kálmán, Szabó József, Szacsavay Sándor.

Igen fontos határozatot hozott a bizottság havi ülése napját illetőleg, t. i. Gyarmathy Miklós alispán indítványára elhatározta, hogy jövőre üléseit nem a hónap második hétfőjére, hanem második kedd napján fogja megtartatni. E változtatás fontos indokul az szolgál, hogy hétfőn, mint vásáros napon a hívások főnökei igen el vannak foglalva.

— **Színház.** Tegnap este vett búcsut a közönség Inkey Gizella kisasszony hogy ő is a virágvasárnapj [költözőkkel új hazát cseréljen. Inkey Gizella a „Nebánt-virág” Denise szerepében vett búcsút tőlünk. Tehát ugyanabban a szerepben a melyely beköszöntött. Csak hogy akkor egy bátorítatlan kezdő énekesnőt láttunk, ma pedig egy csinos eleven temperamentumos művésznőt a ki ügyesen mozog a színpadon és routinnal játszik. A búcsuzó Inkey Gizellát első áriája után a közönség zajos tapsal fogadta. — Felvonások végén is kitapsolták s minden nagyobb énekszáma után ismételtén kitört a tetszés nyilvánítás zaja. Az előadás általában véve a jobbak közé tartozott s a dícsérettel kell felemlitenünk Vendreit, Megyerit, Várdi Miklóst, Láng Etelt és Hegedűs Gyulát, kik ügyes játékaikkal járultak az est sikeréhez.

— **A szalonkák már huznak.** Kolozsvárt tudvalevőleg 365 vadász van és tegnap este, az első tavaszi nap dícsőségére, valamennyien kirándultak, hogy a hosszucsőrű madarak között a mennyit lehet lepuskázzanak. A fültanuk azt beszélik, hogy szörnyű sok puskaropogás csattogott a tavaszi alkony mély csendjébe és a szemtanuk azt beszélik, hogy szörnyű kevés szalonka került a tarisznyára. A szalonkák hír szerint köszönetet szavaznak hirlapilag a tiszteltükre elhangzott díszlővéseikért.

— **Virágvasárnap a természetben.** Tegnap mosolygó napsgár állott szolgálatára a szent ünnepek: virágvasárnapnak. Sem felhő, sem szél nem zavarta, nem gyöngítette a verőfény erejét, szép vasárnap volt, pompás tavaszi meleg ömlött el mindenfelé. A templomozás után a szabadba vágyott Kolozsvár közönségének apraja-nagyja. A kicsinyek labdázta, a nagyok pedig séta-kirándulással szívták a tavaszi levegő édes illatát. Sokan a szabadba vágytak. A fellegvár, — melynek feljárdóján az éjszakai oldalon még félméteres hó van, — megtelt sétálóval. A hójai uton is, valamint a szőlőkben nagy közönséggel találkoztak mindenfelé a járó-kelők. Egy nagy társaság a Dónáth apó tar fejét megkoszoruzta a tavasz első virágával: ibolyával. Az öreg ezt megköszönte volna, de ő a kő fejével bolyintani nem tud s csupán akkor mozdul meg, a mikor hallja az esti harangszót. Dónáth alatt, a kőszent alatt van a senkiszigete a Rákóczy-hegyen. Itt Krisztian Tóder a vendéglős. Az igaz, hogy Noemije nincs, de van sőre, ennivalója s a kiránduló publikum praktikusabb része ezzel is bőven beéri. Tegnap nagyon zajos volt ez a kiránduló hely. Tegnap a vasuti vendéglőknek és Kolozsmonostornak is nagy közönsége volt.

— **Katonák esküje.** A kolozsvári honvéd ezredhez berukkolt újonczok szombaton tették le az esküt az ovári Ruska-féle honvéd laktanyában. Az ünnepélyes aktusnál a honvédségi főtisztekben kívül megjelent Dillman közöshadseregbeli tábornok is segéd-tisztjével.

— **Széchenyi ünnepély.** A kolozsvári kereskedő ifjak társasága ma este egy szép ünnepélylyel üli meg Széchenyi István emléketétét. Az ünnepélyen felolvasást fog tartani Kovács János tanár. Az ünnepély az egyet helyiségében tartatik meg. Az ünnepély végeztével társas vacsorára fognak összegyűlni az egyet tagjai s az ügy jóbarátai.

— **Vonatkésések.** Virágosvölgy és Kolozs-Kara között a vasut mente annyira megromlott, hogy a vonatokat direkt nem közlekednek s csak átszállással megy az utazás. E miatt nagy késések vannak.

— **Az E. M. K. E. igazgató választmánya** f. hó 12-én d. u. 3 órakor rendes havi ülést tart. Ez ülésre a választott és alapító tag urakat tisztelettel meghívjuk. Fontosabb tárgyak: A segélyezések fölött döntés; a közdytlés előkészítése; folyó ügyek. Kolozsvár 1895 ápr. 8-án. Gróf Bethlen Gábor elnök. Sándor József t-alelnök főtítár.

— **Tanító képesítő vizsgálatok Déván.** — A dévai állami tanítóképző intézetben május hó 15—18 napján tesznek az írásbeli június hó 24-én és következő napjain a szóbeli vizsgálatok. A vizsgálat díja: intézeti növendékektől 10 frt, magán uton ké-

szültektől 20 frt, oklevél díj 1 frt. A vizsgálatra becsátásért a szabályzerlen felszerelt kérvények a f. hó végéig alulírottához nyújtandók be.

— **Serédi Sarolta bucsuja.** A kolozsvári színház egykori kedvelt operette-primadonnája, tegnap lépett fel utoljára a pozsonyi színpadon, a melytől végképp megvált. A Lilik, Lazulik, Postás Milkák és sok más operette-alak ábrázolója férjhez megy dr. Kóhn Mór mérnökhez.

— **A kolozsvári asztalos-segédék folyó évi ápril 15-én,** husvét másodnapján a városi vigadó (Redout) nagyeremben alaptőkéje gyarapítására zártkörű táncos-estélyt rendeznek.

— **Köszönet.** A kolozsvári honvéd-egylet választmányja köszönetet mond a kolozsvári polgári daleyletnek, hogy Kossuth Lajos gyász-ünnepélyén (1895. mártius 24-én) a városi redout termeiben szíves volt közreműködni. Szabó Samu, elnök. Nagy Pál, jegyző.

— **A kolozsvári honvéd-egylet** tegnap d. u. Szabó Samu elnöke alatt gyűlést tartott. Jegyző: Nagy Pál előterjeszti, hogy Kelemen Samu: Mátyás-husár, ki előregedett voltánál fogva ellátásra van szorulva, még szept. hóban folyamodott az orsz. segélyző egy-lethez ellátásért. Nem nyert választ. Jan. 25-én megsűrgette a honvéd-egyletet és erre sem nyert választ. A honvéd-egylet választmányja óhajtaná módját találni annak, hogy a szegény honvédek ne legyenek kénytelenek 8—10 hónapig várni ellátási díjaik folyóvá tételeért, mert sokan meg is halnak az alatt s ezért elhatározta, hogy a sajtó útján is kéri fogja a segélyző-egyletet arra, hogy kegyeskedjék bajtársi és humánus szempontból a kéréseket gyorsan eligazíttatni. Jelenti továbbá Nagy Pál jegyző, főhadnagy, hogy a mult hó 24-én az egyet által rendezett Kossuth-gyászünnepe mind részvétel, mind más tekintetben az egyet méltóságához illően folyt le. Gyűlés a rendező és közreműködő uraknak, valamint a kolozsvári polgári daleyletnek a szíves közreműködésért hálás elismerést és köszönetet nyilvánítt s ez utóbbi testületnek ezt a lapok útján külön is kiadni határozza. Nagy Pál nyug. számtanácsos jegyző jelenti továbbá, hogy özv. Várdy Dánielné részére, kinek férje Hunyadmegyében nemzetőr csapatot szervezett s mint annak parancsnoka, a hegylakó oláhságot a magyar kormány iránti hódolatra bírta. Büntette a bünt, a melyért a hadi tvszék Várdit köteléltali halálra és minden vagyonra elvesztésre ítélte. (Lásd „T. Lapok 1893. évf. 72. lap.) Ez itéletet vagyonvesztésre és vasban 15 évi sáncmunkára szelidítették, özvegyének most 20 frt alkalmi segélyt adott a segélyző-egylet nyomora enyhítésére. A nyert segélyt köszönettel veszik tudásul. Több egyleti ügy eligazítása után a gyűlés eloszlott.

— **„Emlékezés Veress Sándorra”** czim-mel, tekintve történelmi becset, egy igen érdekes kis munkát adott közre Koós Ferencz kir. tanácsos, ny. tanfelügyelő. E munka bővített külön lenyomata a jól szerkesztett „Történelmi Lapok”-ban megjelent közleménynek. A hivatott tollra valló, mindvégig vonzó iránylyal megírt füzet, velin papírra nyomva 22 oldalra terjed s három képpel van illusztrálva. Veress Sándor emigráns két képben van megörökítve, valamint az elhunyt kitéző hazaá, Bukarestben felállított sír-mélekének rajza is látható. A Veress Sándor küzdelmekben gazdag életéről — ki mint egyike a legjobb hazafiaknak missiót töltött be ezen a földön — mindvégig a legmelegebb hangon ír a szerző. Ajánljuk minden jó magyar embernek a füzetke megszerzését. Kap-ható a „Közművelődés” műnyomda irodájában Kolozsváron.

— **Kiadó egy szőlő Kőmálban.** Értekezhetni az „Ellenzék” Kiadóhivatalában.

— **Eljegyzés.** Bailla Miklós birtokos eljegyezte Bártfal L. Károly nagybirtokos kedves leányát Rozikát Szurdokon.

— **Jótekonyszélu műkedvelői előadás.** Felvinczen 1895. ápr. 15-én (husvét másodnapján) a nagyvendéglő termében, a műkedvelői alap javára előadás tartatik. Színrre kerül: a „Parasztkisasszony”.

— **Asbóth János a pápánál.** Asbóth János országgyűlési képviselőt a pápa a napokban magánkihallgatáson fogadta. — Mint egy római távirat jelenti, ugyanakkor épp Schönborn kardinális is audienciában volt a pápánál s ő mutatta be a magyar képviselőt a szent atyának, aki csodálkozva nézte, hogy Magyarországon lehet valaki képviselő — fej nélkül is.

— **Betörés a postahivatalba.** Miskolczról távirják: A mult éjjel két ember a főköpostán betörést kísérelt meg. A pénztárban huszonhatezer forint volt. A hivatal mellett lakó postaiszt a zajra fölébredt s a tolvajokat revolver lövéssel elriasztotta.

— **Az influenza orvossága.** Egy valréasi gyáros azt a felfedezést tette, hogy gyárának azon osztályában, hol skatulyákat készítenek, 50 munkás közül 35 betegedett meg influenzában, a nyomdai osztályban pedig

egyetlen egy munkás sem. Következésképp a litografianál használt terpentín-olaj gőzének az a hatása van, hogy az influenzát kigyógyítja. Azóta többször kipróbálták influenza ellen ezt az egyszerű orvosságot, s mindenkori sikerrel.

— **Honvédből olasz tábornok.** Mint Genuából jelentik, az olasz király ápril előléptetése alkalmából Papp Pál volt 48-as honvédhuszár főhadnagyot az olasz hadseregben tábornokká léptette elő. A vitéz honvéd a világi fegyverletétel után külföldre menekült s az Olaszországban felállított magyar légióba lépett be, melynek felosztása után Viktor Emánuel király a kitűnő képzettségű katonát áttette a redes olasz hadseregbe ugyanilyen rangban. Papp főhadnagy fokozatosan lett ezredessé, míg most legutóbb előléptették tábornokká és mint ilyen a Genua melletti Csiváriban állomásozó csapatok dandárparancsnoka lett. A még ifju erőben lévő olasz tábornokot Budapestről, az előléptetés alkalmából számos volt 1848-49. bajtársa üdvözölte.

— **A megvámolt Niagara-zuhag-tag.** A praktikus yankeek államkincstára egy új védelmi forrást talált a Niagara-zuhag megadóztatásában. Az Egyesült Államok vámigazgatósága ugyanis elhatározta, hogy a Niagara-vízessének hozzájuk tartozó részében gyártott villamos erő után, a melyet sodronyok segítségével a kanadai részre visznek, 20 százalékát vámot fog szedni.

— **Az évés művészete.** A ki fesszenen til is az ebédől asztalhoz, mint az angol, annak arra is kell figyelnie, hogy széke ne legyen messze az asztal szélétől, két könyökét testéhez szorítsa és evőeszközeit úgy használja, hogy karjával sohase érintse az asztalt. A kedélyes étkező azonban nem tud a nélkül enni, hogy karját az asztalra ne nyugtassa s e közben felső testével előre hajlik. A villát meg a kést úgy tartask, hogy nyelének felső végét tenyerünk egészen befődjé. És minden tal étel elfogyasztása után hagyjuk az evőeszközt a tányéron ne kereszbe téve, hanem egymás mellé helyezve, mert így a szolgáló könnyebben takaríthatja el.

— **A dühöngő eszmadia.** Megdöbentő családi dráma történt Mező-Kövesden, Kiss Márton eszmadia házában. Kiss tizenhét év óta élt feleségével, több gyermeke is van, s csak most vette észre, hogy felesége szerelmi viszonyban van a házas szomszédjával. Pongrácz Józseffel. Eleinte rimáinkodva kérte feleségét, hogy hagyjon föl a bűnös viszonyal. De a mikor felesége nyíltan és dacosan kijelentette, hogy Pongráczot nem hagyja el, az az elhatározás támadt benne, hogy az asszonyt és hat gyermekét megöli és azután magát lövi agyere. Nagy élesre fent késsel rohant feleségére, a ki azonban szerencsésen kikerülte a szurást. Ekkor a férj ujra rátámadt és szándékát bizonyosan végrehajtja, ha édes anyja hirtelen be nem lép. A zajra beszaladt a hat gyermek is és térdreborulva könyörögtek az akkor már dühöngő ember előtt, hogy ne bántsa az édesanyjukat. Ez a jelenet annyira meghatotta a dühöngőt, hogy a gyilkot eldobva magától, elment hazulról. Tegnapelőtt azonban revolverrel kezében tért vissza és lelővéssel fenyegette a feleségét. A rettenetes sikoltásra előrohantak a szomszédok és az asszony csöbítője. Akkor Kiss már elsütötte a fegyvert s a golyó találta az asszonyt, a ki a földre roskadt. Kisst aztán lefegyverezték.

— **Az ablakövegek átláthatatlanná tévése.** Az ablakövegeket igen könnyen átláthatatlanná tehetjük, nem kell hozzá más, mint egy marák konyhasó, amelyet egy nyolczad liter fehér sűrűben feloldunk és ezzel az üvegtáblákat egyenlően s erősen bedörzsöljük. Ha ismét átlátszóvá akarjuk tenni, meleg vízzel kell lemosni.

— **A feltámadt halott.** A belgrádi rendőrség páratlan eset foglalkoztatja, Georgevics Sparoje zöldségarus hat éves fiucska mintegy hét évvel ezelőtt meghalt és eltemették. A népszoósak szerint a temetés előtt felnyitották a koporsót és néhány ezüst pénzt tettek bele. A sírások csak lazán hányták a földet a koposóra, éjjel pedig visszatértek, felnyitották a sírt és el akarták lopni a pénzt. Nagy rémültekre a holt gyermek karjait tárta feljűtk. Rémtütekben elszaladtak, majd visszajöttek, kivetették a gyermeket és orvoshoz viték. Történetesen ugyanahhoz, a ki a gyermeket gyógykezelte és a halottnak nyilvánította. Dr. . . . elhatározta, nehogy városihírnévén csorba essék, hogy a gyermeket nem adja vissza szüleinek, hanem vidékre szülékhez adta, a sírsókat megfizette, hogy hallgassanak a dolgról, A nevelő szülék Milorádnak hívták a fiút és nemrég Belgrádba költöztek. Milorádot inasnak adták egy iparoshoz. Történt egy alkalommal, hogy Milorád éppen anyjához ment zöldséget bevásárolni. Az asszonynak feltűnt a nagy hasonlatosság, azonkívül más ismeretű jeleket is vett észre, mind a két ferdén nőt előfogát és anyajegyet a föl-tővében. Az anya roppantul felindult, mitsem szólt a fiúnak, hanem közölt sejtelmét férjével. Felkeresték a fiút, a ki el mondta élet történetét. Dr. . . . ellen jelentést tettek, de az orvos mindent tagadott. Hatóságilag megvizsgálták a sírt és abban egy gyermek csontvázaat találtak. Milorád szülei

azt állítják, hogy a csontváz nem az ő fiúké, hanem egy kisebb gyermekétől származik. A nevelőanya azt állítja, hogy milorád az ő törvényes fia, az orvos pedig úgy védekezik hogy a fiu elbeszélése agyrem. A rendőrség most a szövevényes bűnüggyel foglalkozik, de előrelátható, hogy az orvos védekezése hiába való lesz.

— **Harminez ember lemészárlatása.** Belgrádból táviratozák, hogy Valjevovnál a napokban egy gazdag kereskedő, a ki anyjával és tíz kíséretében lévő paraszttal Derkovác felé tartott, a hajduk megtámadták. A rablók mindannyiukat megköltözték és Derkovácba cipelték, a kereskedő lakásába, hol őket a pincebe zárták. A hajduk ekkor a ház többi lakóira támadtak és őket, száma nézve harminczat meggyilkoltak és 20,000 frt erablása után megszöktek.

— **Az emir elefántjai.** Az afganisztáni emir számára huszonkét nagy elefántot vásárolt egy ügynök Sinaporeban. A hatalmas állatok hatvan ezer rupiába, tehát körülbelül hetven ezer forintba kerültek. Sinaporetól Kabulig az emir székhelyéig azonban rendkívül hosszú a út s az elefánt napokint csak tizenöt angol mértföldet képes megtenni. A derék állatok már négy hónapja hogy gyalognak s még beletart másfél hónapba, mire rendeltetési helyükre érkeznek. Utközben két nőtény elefánt két apró elefánttal ajánékozta meg az — emirt. Afganisztán ura Heratban egy elefánt ágyu üteg-osztályt akar felállítani.

— **Angol vadászok Magyarországon.** A gyertyánligeti medvevadászatokra, melyekre József Ágost főherczeg a connaughti herceget is meghívta, Anglia legkiválóbb főuri vadászai közül eddig már negyvenen jelentették be megjelenésüket. A főherczegnek már megküldött névsorban van a sutherlandi herczeg, Adolf cambridgei herczeg, Lord Arthur wellingtoni herczeg, a gránátos ezred parancsnokának neve is. A vadászatok alkalmából kibővítik néhai Rudolf trónörökös gyertyánligeti kastélyát, hogy a vendégeket kényelmesen elhelyezhessék.

— **Éhínség Mosony-vármegyében.** Moson-vármegyének szigetközi közsé-gében a legutóbbi rossz esztendő és alacsony gabonáraák következtében éhínség ütött ki. A nyomor enyhítésére a belügyminiszter távirati uton 1000 frtot utalványozott. Frigyes kir. herczeg pedig 100 mnt. lisztet adományozott s azonfelül az inségek részére 1 forinttal olcsóbban adja a liszt métermázsáját a rendes piaci áránál. Ifj. Pálffy-Daun Vilmos gróf főispán beutazta a községeket, azt tapasztalta, hogy 6700 lakos között 1640 inséggel küzd. Ezek még 4—5 hétig (a kukorica kapálás idejéig) segítségre szorulnak. A főispán megjelenése s erélye jótékonyan hatott a kedélyek megnyugtására. A főispán a segélyt mindenütt természetben szolgáltatja ki s azonfelül egy szolgabírórt rendelt ki a rend fűntartása végett. Az inségek helyzetét súlyosbítja az, hogy munkát keresve sem kapnak.

— **Vanderbilt válása.** A hlres amerikai vasutkirály válópörének részletei is lassankint nyilvánosságra kerülnek. A new-yorki legfelső bíróság a válópörben akként ítelt, hogy Vanderbilt neje életében másodszor meg nem nősülhet, míg Vanderbilt asszony, a kire a három gyermek nevelését is bízta, bármikor, ujra férjhez mehet, ha akar. Azonban ezt az itéletet a válópör előzményei magyarázzák meg. — Vanderbilt ez-előtt husz esztendővel ismerkedett meg Smith Alva kisasszonnyal, aki szegény volt, de igen szép. Szóval ez a házasság igazi szerelmi házasság volt s csakugyan teljes tiz esztendőn keresztül a házastfelek a legjobb egyetértésben éltek. A viszálykodás Vanderbilt atyjának halála után kezdődött. Vanderbilt ez időtől fogva élvezetek után járt, spekulált a börzén s minden módot fölhasznált arra, hogy nagy vagyonát kissé megapassza. A házastfelek között az első nagyvihar a tengeren tört ki. Ezernyolczszázkilencvenkötben, a mikor Vanderbilt néjével és családjával körül akarta utazni a világot. De a világ körül való utazásból nem lett semmi, s a házaspár Párisba ment, a hol Vanderbilt palotát építtetett. A palota nem tetszett Vanderbiltnek asszonynak, s 100,000 frankot költött az átalakításra. Ez a dolog nagyon bosszantotta Vanderbilt urat, s a turfon kereszt szórakozást, azután meg egy Nelli nevezetű hölgyt, a mit a jóbarátok Vanderbiltnek csakhamar besugtak. Erre megindult a válópör, a a mely a napokba dől el. Vanderbilt állítólag a Neustretter kisasszonnyal való botrányt iscsák azért provokálta, hogy elválassza őt a feleségétől. Mint Párisból írják, a gazdag amerikai Nelli kisasszony számára Párisban palotát s Deauvilleban nyári lakot rendeztetett be. Ugy látszik Nelli kisasszony nem is olyan szépséges, mint volt Vanderbilt, mert a palotát tetszenek neki s nem kívánja — átalakítani.

— **Nagy emberek házas élete.**

Bacon azt mondotta, hogy „csakis a nőtlén emberek irhatnak az emberiség számára hasznos könyveket.” Ugyanilyen nézetet vall Schopenhauer is, a ki azt mondja: „Költők, bölcseségek, művészek, általában mind-azok, a kik a tudománynak, irodalomnak és művészetnek szentelik tehetségüket, maradi- n k nőtlének, mert a házaselet terhe megakadályozza őket abban, hogy nagy eszméket valósítsanak meg.

Moore Tamás, a nagy angol költő egy művében ezeket mondja a nagy emberek házaseletéről: „Ha bepillantunk a nagy emberek életörténetébe, tisztán látjuk, hogy a kiváló tehetségek, kevés kivétellel, fáradhatatlan garson-emberek voltak, a kik, mint a selyemhernyó a gubóban, zárkózottan, egyedül hivatásuknak éltek s a házaselettel mindig hadilábon állottak.”

Dante, Milton, Shakespeare és Dryden élete is azt bizonyítja, hogy a költőkre rossz befolyással van a házaselet. Dante távol élt feleségétől és gyermekétől.

Dryden egy alkalommal világosan megmondotta feleségének, mennyire terhére van. Az asszony így szólt egyszer Drydenhez:

— Édes férjem, könyv szeretnék lenni, hogy gyakrabban élvezhessem társaságodat.

Driden erre így felelt feleségének:

— Kedvesem, inkább kalendárium legyenél, hogy így minden esztendőben ujjal eszélhesselek fel.

De nemcsak a költők, hanem a művészek is igen kedvezőtlenül nyilatkoznak a házaseletől.

Az a leány, a kit Haydn feleségül vett, később Xantippenak bizonyult. Berlioz, a mikor megnősült, valóságos himnuszt zengett feleségéről, egy évre azonban már elvált tőle s a legnagyobb nyomorban hagyta. Händel sohasem volt szerelmes s mindig a házaselet ellen prédikált. Szóval, a nagy emberek házassága csak ritka esetben boldog.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti táviratai.)

Szeless — nines.

Budapest ápril 8.

A rendőrség kutatása mindeddig eredménytelen maradt. Szeless nem találja sehol.

Most már egész országszerte keresik.

A király utazása.

Budapest, ápril 8.

A király tegnap délbe Welsbe érkezett. Onnan Lichteneggbe ment a mai nap.

Agliardi Vaszarinál.

Budapest, ápril 8.

Agliardi pápai nuntius f. hó 20-án meg fogja látogatni Vaszari Kólos herczegprimást.

Egy herczeg halála.

Bupapest, ápril 8.

Montenuovó Vilmos herczeg Bécsben meghalt. A herczeg 74 éves volt.

A dunántúli közművelődési egyesület közgyűlése.

Budapest, ápr. 8.

Tegnap volt a dunántúli közművelődési egyesület közgyűlése.

A gyűlés Széll Kálmánt közfelkiáltással ujból elnöknek választotta.

Bánffy Bécsben.

Budapest, ápril 8.

Bánffy Dezső miniszterelnök tegnap Bécsben meglátogatta Agliardi pápai nuntius, Krieghammert közös hadügyminisztert. Látogatásai után Kálnokynál ebédelt.

A közös miniszteri értekezleteket mégis megtartják f. hó 17-én Bécsben.

Bánffy Dezső ma érkezik vissza Budapestre.

Balassa halála.

Budapest, április 8.

Balassa István br. főrendiházi tag, Alsó Braboczon 50 éves korában meghalt. Teme-tése holnap lesz.

Felelős szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segédszerkesztő és kiadó laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

Nyilttér.

Csak 6 napig!

Az „Erdélyi Bank és Takarékpénztár”

kivette a

Belközép-utca 2. sz. alatti,

(a Grand-kávéház mellett lévő)

férfi- és gyermekruha-, szövet- és kalap-raktár

üzlethelyiségét, melyből április 16-án reggel 7 órakor ki kell hogy költözzünk.

Kénytelenek vagyunk tehát **10 nap alatt összes áruinkat minden elfogadhatól áron** elárusítani.

A rendkívüli alkalom felhasználásáért ajánlja:

RANSBURG F. és FIA,

férfiruha kereskedő Belközép-utca 2. sz.

Az üzlet-berendezés jutányos áron eladó.

Csak 6 napig!

(3—5)

Sz. 1002—1895.
köz.

249. (1—1)

Hirdetmény.

A folyó évi április hó 2-re kitűzött versenytárgyalás közlekedési akadályok miatt csak részben vezetvén eredményre, a vállalatilag ki nem adott munkálatok biztosítására újabb árlejtési határidőül f. évi április hó 18-ának délelőtti 10 órája Verespatak nagy község községházához kitűzetik.

Kikiáltási árak:

- 1.) Az új községházra nézve . . . 21.030 frt 14 kr.
- 2.) Az új jegyzői lakra nézve . . . 2998 „ 79 „
- 3.) A piac és utcakövezésre . . . 3939 „ 73 „

Bánatpénz ezen összegeknek 10—10%-a, melynek erejéig értékpapírok, esetleg megfelelő biztosítékot nyújtó kezesek közjegyzői nyilatkozattal elfogadtnak.

A vállalatok együttesen és külön-külön is kiadatnak.

Zárt ajánlatok a megfelelő bánatpénz, értékpapír, vagy kezességi nyilatkozattal csakis az árlejtés megkezdéseig fogadtnak el.

Verespatak nagyközség előljárósága,

Verespatakon, 1895. április hó 3-án.

Tóth Kálmán,
jegyző.

Jánky Kálmán,
k. előjáró.

Sz. 1632—1894.

247. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Kolozsvár városi kir. járásbírósa 1894. évi 13009. számú végzése következtében Dr. Gergely Albert ügyvéd által képviselt kolozsvári Hitelbank és Zálogkölcson-társulat javára Toroczka Samu és Jeremiás Márton ellen 85 frt s jár. erejéig 1894. évi november hó 20-án fogantatott biztosítási végrehajtás útján lefoglalt és 589 frtra becsült székér, takarmány szarvasmarha, lóól álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár városi kir. járásbírósa 16696—1894. számú végzése folytán 85 frt tőke követelés, ennek 1894. évi május hó 28-ik napjától járó 8% kamatai és eddig összesen 25 frtban bíróilag már megállapított költségek erejéig, Kolozsvárt, Csérető-utca 8. sz. alatt leendő eszközölésére 1895. évi április hó 18-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében, készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adni.

Kelt Kolozsvárt, 1895. évi április hó 1-ső napján.

P A P J E N Ó,
kir. bírósági végrehajtó.

Sz. 48—1895.

246. (1—1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A kolozsvári kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Popucza Gligor végrehajtónak Tyorán Ilia fejrődi lakos végrehajtást szenvedő elleni 210 frt 18 kr. tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kolozsvári kir. törvényszék (a Kolozsvár vidéki kir. járásbírósa) területén levő, Fejérd községben és határában fekvő és a fejrődi 187. sz. tjkvben A 1—5. rsz. 454., 454/1., 1436., 1842., 1843., 1844., 1845., 1846., 2509., 2510., 2018. hrsz. birtokból a fenti végrehajtást szenvedőt illető 5/13 rész jutalékára 320 frt 40 kr. becsárban, mint ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, s hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1895. évi május hó 6-ik napján délelőtti 10 órakor Fejérd községben, a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is el fog adni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át bánatpénz gyanánt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kolozsvári kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság,

Kolozsvárt, 1895. évi január hó 29-ik napján.

REINBOLD ARTHUR
kir. törvényszéki bíró helyett:
Dr. SZENTKIRÁLYI GYULA,
kir. törvényszéki bíró.

Sz. 3904—1894.

tlkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A sz.-keresztúri kir. járásbírósa, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Sikó István végrehajtónak Patakfalvi András végrehajtást szenvedő elleni 550 frt tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a sz.-udvarhelyi kir. törvényszék (a sz.-keresztúri kir. járásbírósa) területén levő, sz.-keresztúri nagy község határában, a sz.-keresztúri 405. számú tjkvben A 1—2., 15., 17., 23., 31., 33., 40., 43., 47., 49., 50., 52., 54. rsz. a. ingatlanokból felerész jutalékára 397 frt 50 kr.; a sz.-keresztúri 728. sz. tjkvben A 1—12. rsz. a. ingatlanokból A 57. sorszáma jutalékára 105 frt; a sz.-keresztúri 1035. sz. tjkvben A 1—5. rsz. a. ingatlanokból felerész jutalékára 12 frt és a sz.-keresztúri 1401. sz. tjkvben A 1. rsz. 1427. hrsz. a. foglalt egész ingatlanra 3 frt; az árverést 517 frt 50 krban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1895. évi május hó 17-ik napján délelőtti 9 órakor alóli telekkönyvi hatóságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladtnak fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát — készpénzben — vagy 1881. évi LX. törvénycikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A sz.-keresztúri kir. járásbírósa, mint telekkönyvi hatóság,

Sz.-Keresztúron, 1895. évi január hó 5. napján.

C S E R E S N Y É S,
kir. aljbíró.

UJ

üveg, porcellán és lámpakereskedés.

Alólirott tisztelettel van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy **Belhid-utca 14. szám alatt (Ruska-féle ház)** egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

üveg, porcellán, lámpa és háztartási eszközök

kereskedést nyitottam és azt

SOMLYAI MIHÁLY

törvényszéki bejegyzett cég alatt fogom vezetni.

Állandó nagy raktárt tartok: étkező-, kávé-, teás- és mosdókészletekből; üveg-készletek, Dittmar-féle asztali- és függő-lámpák, bambusz-asztalok; Chinaeüst dísz tárgyak, evőeszközök, fatálczák és orvosi eszközökből.

Elvállalok mindennemű üvegezést, képeretkezést a lehető legolcsóbb árak mellett.

Midőn szolgálataimat a legnagyobb készséggel felajánlom, — szíves megrendeléseit és partfogásukat kérve a nagyérd. közönségtől.

Maradok kiváló tisztelettel

242. (2—10)

SOMLYAI MIHÁLY.

245. (1—1)

Idénycikkék:

Padló lakk-festék puha és kemény padlóra.
Padló zománcz-festék és **Parquet-viasz** minden színben és legolcsóbb árban.
Brunolein, mat-butorok áttisztításához és mindennemű **lakkok**.

Friss töltésű

ásvány-gyógyvizek és forrás-termények.

Husvétii bonbonierek, illatszerek, kölni- és rózsavíz, tojás-festékek és öntözők kaphatók:

BURGER FRIGYES gyógyáru- és illatszer üzletében,
Kolozsvár, főtér. 243. (2—4)

BÉRBE ADÓ

az „E U R Ó P A“-szálloda

Deesen.

Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal, szóval vagy levélben.

229. (4—6)

Naláczy Farkas.

Alólirott van szerencsése a n. é. közönségnek az **idei idény** alkalmából

kitűnő, legjobban leraktározott

SÖREIT

a legkedvezőbb feltételek és árak mellett

ajánlani.

Első erdélyi Habermann János utódai

féle gőzsörfőződe,

Nagy-Szebenben.

248. (1—3)

Tavaszi és nyári idényre megérkeztek.

Legújabb
női és férfi gypju- és
mosó-szővetek, diszek,
fekete és színes selyem
ruhakelmék
dus választékban.

VOITH MIKLÓS

DIVATÁRUHÁZA

KOLOZSVÁRT,

főtér 13. szám.

Dús választék csipkék, csipke és gyöngyös gallérok, ugyszintén a legújabb divatu nap- és esőernyőkben.

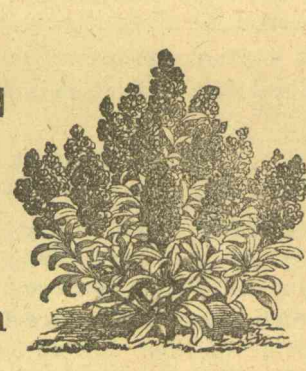
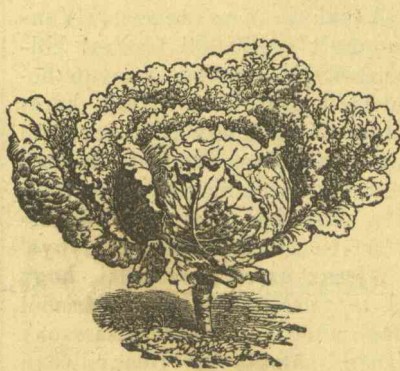
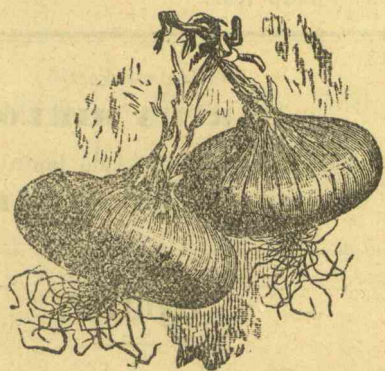
226. (4—6)

Menyasszonyi kelen-gyék teljes elkészítését minden kivitelben a legjutányosabb árak mellett elvállalom.
Minta-darabok megtekinthetők.

Egész friss

**vetemény, virág-
és
gazdasági magvak**

tiszta és megbízható minőségben kapható:

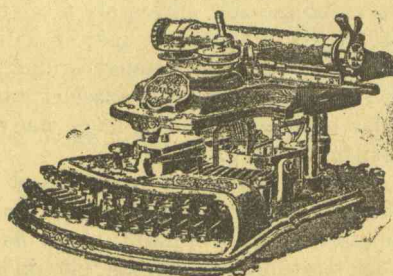
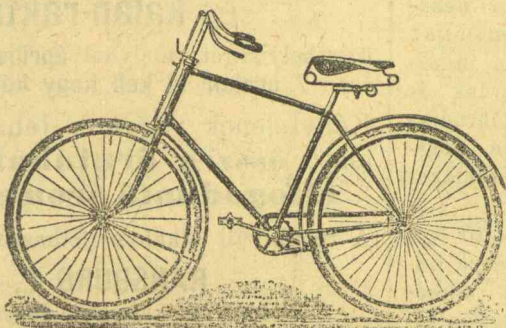

Tauffer Ferencz utódánál Kolozsvárt,
erdélyrészi első és legnagyobb magkereskedésében.

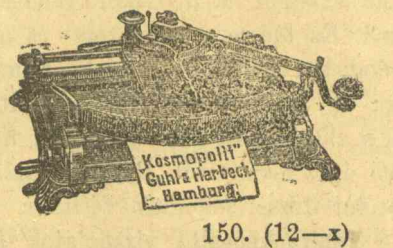
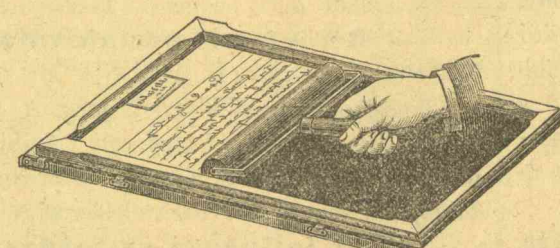
Ajánlok államilag ólomzárolt francia és magyar luczernát, lóherét, fűmagvak, répamagvak stb.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Nagy raktárt tartok az összes gazdasági gépek és eszközökből: ugymint: ekék, boronák, fűkaszálok, arató-gépek, széna-gyűjtők, cséplőgépeket kéz- és lóerőre, rosták, trieurók stb.

A kerékpár-sporthoz szükséges összes felszerelések legjobb minőségben, legolcsóbban nálam beszerezhetők. — Angol és belföldi gyártmányú bicyclik nagy választékban; továbbá a „Crandall” amerikai gyorsíró-gép, a „Kosmopolit” emeltyű rendszerű írógép, az „Edison-féle Mineograph” iratsokszorosító készülék mindig raktáron vannak és nálam gyári árakon beszerezhetők.

150. (12—x)